

SZOCIOLÓGIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	társadalomtudomány
Képzési ciklus:	alapképzés
Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Dr. habil. Fényes Hajnalka
Képzési hely(ek) munkarenddel:	Debrecen - nappali
Képzési idő:	6 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	180
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	1652
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	Összefüggő nagygyakorlat nincs, csak kis óraszámú terepgyakorlatok
Mobilitási ablak	3-4. félév

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

(Kulturális és Innovációs Minisztérium, hivatalos miniszteri kiadvány – 2025. 03. 21.)

1. Az alapképzési szak megnevezése: szociológia (Sociology)

2. Az alapképzési szakon szerorzhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: szociológia alapszakos szakelőadó
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Sociologist

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312/0314

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szociológia alapszakos szakelőadók képzése, akik a megszerzett szociológiai alapismereteik birtokában segíthetik a tudásalapú információs társadalom megvalósulását, az életminőség javulását, az esélyegyenlőség feltételeinek javítását, a társadalmi demokrácia kiteljesítését, valamint a szociális integráció erősítését. Megszerzett elméleti alapismereteik birtokában képesek

felismerni a fontosabb társadalmi problémákat, azok alapvető strukturális összefüggéseit, továbbá birtokában vannak azoknak a gyakorlati és módszertani alapismereteknek, amelyek mindezek feltárására, elemzésére és megértésére szolgálnak. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A szociológia alapszakos szakelőadó

a) tudása

- Ismeri a társadalomtudomány, a társadalom alrendszerével, szerkezetével, rétegződésével, a társadalmi normákkal és értékekkel, a társadalmi cselekvéssel és interakciókkal, a társadalmi folyamatokkal kapcsolatos fogalmkészlet fontosabb elemeit.
 - Ismeri és érti azokat az összefüggéseket, amelyek a társadalom szaktudományos értelmezéseihez az általános alapokat képezik.
 - Jártas a szociológia fontosabb történeti, elméleti és gyakorlati ismereteiben, a közgondolkodásnál mélyebben érti a társadalmi összefüggéseket.
 - Ismeri és érti a szociológia által vizsgált társadalmi jelenségek fontosabb működési mechanizmusait és normatív rendszereit, a társadalmi alrendszerek kapcsolódási viszonyait.
 - Birtokában van a társadalom strukturális, gazdasági és politikai folyamataival kapcsolatos legfontosabb ismereteknek, ismeri és érti a társadalmi problémákat előidéző társadalomszerkezeti és kulturális okok működését.
 - A gyakorlati elemzés szintjén átlátja a szociológiai kutatás folyamatát.
- Ismeri a társadalomkutatás módszertanának alapelveit, a legfontosabb kutatási módszereket és az alapvető adatelemzési eljárásokat.
- Ismeri a kutatáshoz szükséges legfontosabb társadalomtudományi adatbázisokat, és elektronikus forrásokat.
 - Ismeri a társadalmi integráció erősítését, a hátrányos helyzetűek integrációját és a társadalmi demokrácia megvalósulását célzó legfontosabb programokat.
 - Ismeri a társadalomtudományi kutatásra vonatkozó etikai követelményeket.
 - Megfelelő szintű nyelvismerettel rendelkezik ahhoz, hogy legalább egy idegennyelven kommunikáljon, szakmai anyagokat olvasson és megértse.

b) képességei

- A mindennapi szakmai szóhasználatában precízen használja a szociológia alapfogalmait és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemeit.
- Összegyűjti és feldolgozza a szociológiailag releváns információkat, alapszinten használja a korszerű informatikai eljárásokat.
- Kezeli és használja a társadalomtudományi adatbázisokat, a hagyományos és az elektronikus szakirodalmi forrásokat.
- Közreműködik a kutatási problémához illő kutatási módszerek kiválasztásában és alkalmazásában.
- Közreműködik az egyenlőtlenségek következményeinek csökkentését, a társadalmi integráció erősítését, a hátrányos helyzetűek integrációját és a társadalmi demokrácia megvalósulását szolgáló komplex programok kidolgozásában és megvalósításában.

c) attitűdje

- Nyitott a társadalmi változásokra, fogékony az előítéletek ellen küzdő szemléleti alapok adaptálására.
- Következétesen elfogadja a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli szűkebb és tágabb környezetében ennek szemléleti alapjait.
- Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra, szemléletét áthatja a hátrányos helyzetű csoportok iránti szolidaritás, az interkulturális tudatosság és tolerancia.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése, továbbá a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett.
- Nyitott és egyben kritikus a szociológia elméleti, gyakorlati és módszertani újításaival kapcsolatban.
- Nyitott a kritikus önértékelésre és a szakmai továbbképzés különböző formáira.
- Munkáját kapcsolatteremtés és -fenntartás, konfliktusmegoldási készség, lokális és globális problémák iránti érzékenység és megoldási készség, empátia, kooperáció, segítő attitűd és fejlett kommunikációs készség jellemzi.
- Elméleti és gyakorlati tudásának folyamatos fejlesztésére törekszik.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi munkáját.
- Önálló és konstruktív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
- Aktívan és felelősen vesz részt szociológiai kutatásokban vagy társadalmi problémák megoldására létrehozott csoportok munkájában, együttműködésre törekszik más tudományok, szakmák, intézmények képviselőivel és a felhasználókkal.
- Felelősen áll ki a jogi, etikai és szakmai normák következetes érvényesítése és védelme érdekében.
- Szakmai munkáját állampolgári tudatosság és aktivitás, szolidaritás, közéleti részvétel, az esélyegyenlőség támogatása, a társadalompolitikai kérdések iránti felelősség jellemzi.
- Felelősen betartja a kutatásetikai és publikációs normákat.

8. Az alapképzés jellemzői**8.1. Szakmai jellemzők**

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szakfelépül:

- szociológiatörténet és -elmélet alapjai, társadalomtörténet 18-54 kredit;
- szakszociológiák 18-54 kredit;
- kapcsolódó társadalomtudományi diszciplínák alapjai 18-54 kredit;
- kutatómódszertan alapjai (kvalitatív és kvantitatív módszerek, statisztika és számítógépes adatelemzés, terepkutatás) 36-90 kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlható specializációhoz tartozó tantárgyakhoz rendelhető kreditérték legfeljebb 30 kredit.

A SZOCIOLÓGIA ALAPSZAK KREDITLISTÁJA

Szociológiatörténet és -elmélet alapjai, társadalomtörténet:

27 kredit kötelező + 3 kredit kötelezően választható

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTSZA1010BA	Szociológia I. (Bevezetés a szociológiába)	2	koll.	3	–	1.
BTSZA1020BA	Bevezetés a szociológia történetébe	2	gyj.	3	–	1
BTSZA1040BA	Magyar társadalom I.	2	koll.	3	–	1.
BTSZA2010BA	Szociológia III. (Bevezetés a szociológia elméletbe, rétegződés és struktúra)	2	koll.	3		2.
BTSZA2020BA	Miliók, szubkultúrák, életstílus	2	gyj.	3	–	2.
BTSZA3030BA	Magyar társadalom II.	2	koll.	3		3.
BTSZA4010BA	A jelenkori magyar társadalom (Hatalmi viszonyok, társadalmi konfliktusok)	2	koll.	3	–	4.
BTSZA4020BA	A társadalmi konfliktusok szociológiája	2	koll.	3	–	4.
BTSZA5050BA	Szociológiai irányzatok I	2	koll.	3		5.
BTSZA6080BA	Szociológiai irányzatok II.	2	koll.	3		6.

Szakszociológiák:

24 kredit kötelező + 27 kredit kötelezően választható

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
-----	----------	-----	-------	--------	-------------	-------

BTSZA1030BA	Szociológia (Családszociológia)	II.	2	koll.	3	–	1.
BTSZA2030BA-K3	Szegénység és társadalmi kirekesztettség		2	gyj.	3	–	2.
BTSZA3010BA	A helyi társadalom szerkezete (Településszociológiai elemzések)		2	koll.	3	–	3.
BTSZA3020BA	Területi egyenlőtlenségi viszonyok		2	gyj.	3	–	3.
BTSZA5020BA	Társadalmi integráció Magyarországon		2	koll.	3	–	5.
BTSZA5030BA	Szervezetpszichológia		2	koll.	3	–	5.
BTSZA6010BA	A munka világa (struktúrák, változások)		2	koll.	3	–	6.
BTSZA6040BA	Gazdaságpszichológia		2	koll.	3	–	6.
BTSZA2080BA	A fogyatékkal élők		2	gyj.	3	–	2.
BTSZA2090BA	Kisebbségek a társadalomban		2	gyj.	3	–	2.
BTSZA2100BA	Szakszövegolvasó szeminárium I.		2	gyj.	3	–	2.
BTSZA3080BA	Migrációs folyamatok		2	koll.	3	–	3.
BTSZA3090BA	Várospszichológiai és szociográfiai kutatások/ filmszociográfia		2	gyj.	3	–	3.
BTSZA3100BA	Faluszociológiai és szociográfiai kutatások/ filmszociográfia		2	gyj.	3	–	3.
BTSZA3110BA	Szakszövegolvasó szeminárium II.		2	gyj.	3	–	3.
BTSZA4110BA	Közüvélemény-kutatás, piackutatás		2	gyj.	3	–	4.
BTSZA4120BA	A társadalmi elit a magyar társadalomban		2	gyj.	3	–	4.

Kapcsolódó társadalomtudományi diszciplínák alapjai:

24 kredit kötelező + 15 kredit kötelezően választható

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTSZA1050BA	A szociálpszichológia alapjai (Pszichológia III.)	2	koll.	3	–	1.
BTSZA1070BA	Demográfia (társadalomstatisztika)	2	koll.	3	–	1.
BTSZA2041BA	Társadalompolitika I.	2	koll.	3	–	2.
BTSZA2070BA	Közgazdaságtudomány	2	koll.	3	–	2.
BTSZA4030BA	Jogi ismeretek	2	koll.	3	–	4.

BTSZA5010BA	Gazdasági integrációelméletek (Az európai integráció és az EU intézményrendszere)	2	koll.	3	–	5.
BTSZA6021BA	Társadalompolitika II. (Foglalkoztatáspolitikai)	2	gyj.	3	–	6.
BTSZA1NSIBA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek BA	2	gyj.	2	–	6.
BTSZA1091BA	A művelődésszociológia alapjai	2	koll.	3	–	1.
BTSZA4090BA	A politikatudomány alapjai (Politikai rendszerek, értékek, ideológiák)	2	koll.	3	–	4.
BTSZA5100BA	Civil társadalom, társadalmi mozgalmak	2	koll.	3	–	5.
BTSZA5111BA	Digitális szociológia	2	koll.	3	–	5.
BTSZA5120BA	A kommunikáció és a tömegkommunikáció alapjai	2	koll.	3	–	5.

Kutatásmódszertan alapjai (kvalitatív és kvantitatív módszerek, statisztika és számítógépes adatelemzés, terepkutatás): 57 kredit kötelező + 12 kredit kötelezően választható

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTSZA1060BA	Metodológia: a tudományos kutatás alapjai	2	gyj.	4	–	1.
BTSZA1080BA	Szakmai szocializációs tréning	2	gyj.	3	–	1.
BTSZA2050BA	Szociológia IV. (Az interjútechnika alapjai)	2	gyj.	3	–	2.
BTSZA2060BA	Terepgyakorlat I. (Intézménylátogatás)	2	gyj.	3	–	2.
BTSZA3040BA	Tanulási és tanulmányírási készségfejlesztés	2	gyj.	3	–	3.
BTSZA3050BA	Szociológia V. (A survey technika alapjai: adatgyűjtés)	2	gyj.	3	–	3.
BTSZA3051BA	Az interjúelemzés alapjai	2	gyj.	3	–	3.
BTSZA3060BA	A projekt munka alapjai I.	2	gyj.	3	–	3.
BTSZA3070BA	Terepgyakorlat II. A helyi társadalmi viszonyok elemzése	2	gyj.	3	–	3.
BTSZA4040BA	Szociológia VI.	2	gyj.	3	–	4.

	(A survey technika alapjai: adatfeldolgozás)					
BTSZA4050BA	SPSS I.	2	gyj.	3		4.
BTSZA4060BA	Terepgyakorlat III. (Összefüggő nyári szakmai terepgyakorlat kb. 60 óra)	2	gyj.	3		4.
BTSZA4070BA	Terepgyakorlat III. előkészítő és feldolgozó szeminárium	2	gyj.	3	–	4.
BTSZA4080BA	A projekt munka alapjai II.	2	gyj.	3		4.
BTSZA5040BA	SPSS II.	2	gyj.	3	BTSZA4050BA	5.
BTSZA5060BA	Terepgyakorlat IV.	2	gyj.	3		5.
BTSZA5070BA	Terepgyakorlat IV. előkészítő és feldolgozó szeminárium	2	gyj.	3	–	5.
BTSZA4041BA	A survey technika alapjai: adatelemzés	2	gyj.	3		5.
BTSZA6061BA	A táblázatkezelés alapjai (Excel)	2	gyj.	3	–	2.
BTSZA1100BA	Informatikai ismeretek, módszerek	2	gyj.	3	–	1.
BTSZA4100BA	Konfliktuskezelési gyakorlatok	2	gyj.	3	–	4.
BTSZA5090BA	A projektmunka alapjai III.	2	gyj.	3		5.
BTSZA5091BA	A hálózatelemzés alapjai	2	gyj.	3	–	5.
BTSZA6090BA	Kutatószeminárium	2	gyj.	3	–	6.

	Testnevelés	2+2	gyj.	1+1		1-6.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-6

Szakdolgozat: 10 kredit

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTSZA5080BA	Szakdolgozati szeminárium I.	2	gyj.	3	–	5.
BTSZA6070BA	Szakdolgozati szeminárium II.	2	gyj.	3	BTSZA5080BA	6.
BTSZA7000BA	Szakdolgozat	2	gyj.	4	–	6.

Szabadon választható tárgyak: 9 kredit